Załącznik nr 1

REALIZACJA ZADAŃ W LATACH 2013 – 2015

Cel I. Wspieranie i realizacja działań zmierzających do udostępnienia przestrzeni publicznej oraz informacji.

Zadania	Działania	Realizatorzy	Czas realizacji (w latach)	Uwagi
1. Wdrażanie oraz realizacja idei projektowania uniwersalnego jako czynnika warunkującego dostępność architektoniczną oraz dostępność przestrzeni publicznej	1.1. Opracowanie diagnozy (aktualizacja i analiza stanu) potrzeb w zakresie dostosowania poszczególnych obiektów oraz ich otoczenia	Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych , Biuro ds. osób niepełnosprawnych	za okres funkcjonowania „Programu działań…" do końca II kwartału roku następnego	W ramach zadań Biura we współpracy ze wszystkimi jednostkami organizacyjnymi Miasta
	1.2. Organizacja konferencji lub szkolenia o roli projektowania uniwersalnego	Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych , Biuro ds. osób niepełnosprawnych, Wydział Projektów Nieinwestycyjnych	2012 – 2015	W ramach zadań Biura, środki pozabudżetowe, Możliwość współorganizowania z NGO przy pozyskaniu środków zewnętrznych
	1.Pprzestrzeganie podczas realizacji wszystkich zadań Miasta, w szczególności inwestycyjnych, modernizacyjnych i remontowych do budowania Lublina jako miasta bez barier poprzez opracowanie procedur, stosowanie i wdrażanie zasad projektowania uniwersalnego (w tym wprowadzanie nowych udogodnień typu: informacje głosowe, w języku Brajla, pętle indukcyjne itp.)	Prezydent Miasta Lublin, Dyrektorzy Wydziałów UML i jednostek podległych	2012 – 2015	W ramach realizacji zadań bieżących, pozyskiwanie środków zewnętrznych na ten cel
	1.4. Utworzenie stanowiska pracy do zadań którego należałoby koordynowanie realizacji założeń projektowania uniwersalnego	Prezydent Miasta Lublin, Wydział Architektury i Budownictwa lub Wydział Planowania	2012 – 2015	Środki własne w ramach realizacji zadań

	1.5. Sukcesywne dostosowywanie taboru komunikacji miejskiej do potrzeb osób z różnymi niepełnosprawnościami	ZTM, MPK	2011 – 2015	W ramach realizacji zadań bieżących, pozyskiwanie środków zewnętrznych na ten cel
2. Zapewnienie dostępu do informacji o ulgach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych, wsparcia finansowego i rzeczowego, możliwościach rehabilitacji zdrowotnej, zawodowej i społecznej oraz funkcjonowania jednostek organizacyjnych Miasta	2.1. Udostępnianie, upowszechnianie wiedzy o niepełnosprawności, ulgach i uprawnieniach osób niepełnoprawnych	Biuro ds. osób niepełnosprawnych , MOPR, MZOON, organizacje pozarządowe	2012– 2015	W ramach ogłoszonego otwartego konkursu na realizację zadań, w ramach zadań bieżących Biura, MOPR, MZOON oraz współpracy z NGO i innymi instytucjami
	2.2. Druk wydawnictw Biura ds. osób niepełnosprawnych i ich coroczna aktualizacja, w szczególności Miejskiego Informatora dla Niepełnosprawnych Mieszkańców Lublina	Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych, Biuro ds. osób niepełnosprawnych	2012 – 2015	Środki pochodzące z budżetu Miasta i poszukiwanie środków zewnętrznych
	2.3. Wspieranie organizacji pozarządowych w zakresie prowadzenia działalności informacyjnej	MOPR, organizacje pozarządowe, Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych , Biuro ds. osób niepełnosprawnych	2012– 2015	W ramach ogłoszonego otwartego konkursu na realizację zadań oraz korzystania z Lubelskiego Centrum Aktywności Obywatelskiej
	2.4. Zapewnienie dostępnosci do informacji dla osób z różnymi niepełnosprawnościami na stronach internetowych jednostek organizacyjnych Miasta ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb osób niewidomych i niedowidzących	Wydział Informatyki i Telekomunikacji	2012 – 2015	W ramach zadań bieżących Wydziału, promowanie działania w całym mieście
	2.5. Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu 2011-2013	Wydział Projektów Nieinwestycyjnych, MOPR	2012 – 2015	Realizacja projektu „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w województwie lubelskim” w ramach POIG, oś Priorytetowa8. Społeczeństwo Informacyjne – zwiększanie innowacyjności gospodarki, Działanie 8.3 Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu - eInclision

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba przeprowadzonych badań ankietowych/analiz dotyczących dostosowania budynków do potrzeb osób niepełnosprawnych
- liczba zorganizowanych konferencji/szkoleń;
- liczba projektów opracowanych w myśl idei projektowania uniwersalnego;
- liczba inwestycji realizowanych w myśl idei projektowania uniwersalnego;
- liczba przystosowanych dla osób niepełnosprawnych budynków miejskich;
- liczba zatrudnionych osób na stanowisku pracy do zadań którego należałoby koordynowanie realizacji założeń projektowania uniwersalnego;
- liczba nowych/ dostosowanych pojazdów do potrzeb osób z różnymi niepełnosprawnościami w komunikacji miejskiej;
- liczba porad/informacji udzielonych przez pracowników Biura ds. osób niepełnosprawnych, MOPR, MZOON
- liczba wydanych (dodrukowanych) egzemplarzy danej publikacji;
- liczba zadań zleconych z zakresu prowadzenia działalności informacyjnej przez organizacje pozarządowe,
- liczba porad z zakresu prowadzenia działalności informacyjnej przez organizacje pozarządowe w ramach zadań zleconych,
- liczba organizacji korzystających z pomieszczeń LCAO w celu świadczenia działalności informacyjnej;
- liczba instytucji, które wdrożyły dostęp do informacji ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb osób niewidomych i niedowidzących,
- liczba osób niepełnosprawnych będących beneficjentami projektu „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu…”

Cel II. Stworzenie zintegrowanego systemu wsparcia dla osób niepełnosprawnych

Zadania	Działania	Realizatorzy	Czas realizacji (w latach)	Uwagi
1. Aktywizowanie środowiska lokalnego na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych poprzez współpracę instytucji i organizacji pozarządowych	1.1. Wspieranie podmiotów w inicjatywie utworzenia warsztatów terapii zajęciowej dla osób niepełnosprawnych dotąd nie objętych taką formą terapii	organizacje pozarządowe oraz inne podmioty, PFRON, Gmina Lublin – miasto na prawach powiatu za pośrednictwem MOPR	2013-2015	Zgodnie z potrzebami środowiska, możliwościami organizacyjnymi i dostępem do źródeł finansowania przedsięwzięcia – możliwościami w ramach środków, którymi dysponuje Gmina Lublin – Miasto na prawach powiatu .
	1.2. Wspieranie funkcjonowania istniejących warsztatów terapii zajęciowej	Gmina Lublin Miasto na prawach Powiatu za pośrednictwem MOPR, organizacje pozarządowe	2013-2015	9 Warsztatów Terapii Zajęciowej, dla 270 uczestników Koszty działalności WTZ: 90% środki PFRON – 10% budżet Miasta
	1.3. Prowadzenie Lubelskiego Centrum Aktywności Obywatelskiej	Prezydent Miasta Lublin, Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych, Biuro ds. osób niepełnosprawnych	2013-2015	W ramach realizowanych zadań, poszukiwanie środków pozabudżetowych na realizację projektów (inwestycyjnych i nieinwestycyjnych) w ramach LCAO w latach kolejnych funkcjonowania Centrum
	1.4.Wspieranie i pozyskiwanie wolontariatu działającego na rzecz osób niepełnosprawnych mającego na celu aktywizację osób niepełnosprawnych w środowisku	MOPR, Biuro ds. osób niepełnosprawnych, Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych, Szkoły Wyższe	2013-2015	W ramach realizowanych zadań w LCAO, pozyskiwanych środków pozabudżetowych oraz w ramach ogłoszonego otwartego konkursu na realizację zadań publicznych

	1.5. Współpraca instytucji samorządowych z organizacjami pozarządowymi w celu realizacji zadań publicznych oraz w celu ustalenia i realizacji potrzeb niepełnosprawnych mieszkańców Lublina	MOPR, organizacje pozarządowe, jednostki miasta, Urząd Miasta Lublin	2013 – 2015	W ramach realizowanych zadań, pozyskanych środków zewnętrznych na realizacje projektów.
	1.6. Nawiązanie współpracy z uczelniami lub ośrodkami badawczymi i organizacjami pozarządowymi w celu sporządzenia diagnozy dotyczącej sytuacji i potrzeb osób niepełnosprawnych	Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych Organizacje pozarządowe, uczelnie, ośrodki badawcze,	2013 – 2015	Uwzględnianie diagnozy potrzeb przy planowaniu systemu usług i form wsparcia na rzecz osób niepełnosprawnych, na bieżąco w ramach realizowanych zadań. Realizacja w ramach środków PFRON oraz pozyskiwanie środków pozabudżetowych.
	1.7. Organizacja akcji i realizacja programów upowszechniających wiedzę o przyczynach i skutkach niepełnosprawności oraz sposobach jej zapobiegania	MOPR, organizacje pozarządowe, Biuro ds. osób niepełnosprawnych	2013 – 2015	W ramach ogłoszonego otwartego konkursu na realizację zadań publicznych, w ramach pozyskanych środków zewnętrznych
	1.8. Podnoszenie wiedzy przez urzędników miejskich placówek współpracujących z osobami niepełnosprawnymi o aktualnej ofercie usług dla osób niepełnosprawnych	Wydziały UML, MOPR i inne jednostki podległe Gminie Lublin – Miastu na prawach Powiatu	2013 – 2015	Na bieżąco w ramach wykonywanych zadań, środków PFRON, środków unijnych.
	2.1. Rozwijanie sieci mieszkań chronionych	Wydział Inwestycji i Remontów UM, Wydział Spraw Mieszkaniowych UM, jednostki organizacyjne pomocy społecznej	2013 – 2015	W ramach zadań Wydziału Spraw Mieszkaniowych corocznie: 1) przekazywanie dwóch mieszkań rocznie na potrzeby mieszkalnictwa chronionego dla osób niepełnosprawnych,
	2.2. Wypracowanie narzędzi do diagnozy problemu zapotrzebowania na lokale z zasobów komunalnych miasta dla osób niepełnosprawnych – coroczna analiza stanu	Wydział Inwestycji i Remontów UM, Wydział Spraw Mieszkaniowych UM ZNK	2013 – 2015	Sprawozdania dla Pełnomocnika Prezydenta ds. osób niepełnosprawnych w celu opracowywania diagnozy.

2. Tworzenie i rozwijanie infrastruktury odpowiadającej potrzebom niepełnosprawnych mieszkańców Lublina i ich rodzin	2.3. Zwiększanie dostępu osób z niepełnosprawnością narządu ruchu do zasobów mieszkalnictwa komunalnego	Wydział Spraw Mieszkaniowych UM Wydział Inwestycji i Remontów UM, ZNK	2013 – 2015	1) Zaplanowanie środków finansowych na remonty uwzględniające przystosowywania mieszkań do potrzeb osób niepełnosprawnych, zwłaszcza poruszających się na wózkach inwalidzkich; 2) wypracowanie wprowadzania zasad projektowania uniwersalnego przy projektowaniu nowych mieszkań komunalnych, a co za tym idzie oddawanie w użytkowanie osobom niepełnosprawnym przynajmniej dwóch mieszkań rocznie pozbawionych barier architektonicznych; 3) remontowanie starych budynków zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego, a co za tym idzie oddawanie w wynajem osobom niepełnosprawnym dwóch mieszkań rocznie po remoncie, pozbawionych barier architektonicznych, 4) Wprowadzenie zmiany w punktacji z tytułu poszczególnych niepełnosprawnych członków rodziny na ty samym poziomie punktowym, co potencjalnego głównego najemcy.
	2.4. Zapewnienie dostępu do sprzętu rehabilitacyjnego w obiektach służących rehabilitacji osobom niepełnosprawnym	organizacje pozarządowe, jednostki miasta, zakłady opieki zdrowotnej, ROPS	2013 – 2015	Środki pochodzące z programów celowych PFRON (np. obszar A programu „Program wyrównywania różnic miedzy regionami II”)
	2.5.Organizowanie ośrodków wsparcia dla osób niepełnosprawnych, ich rodzin i przyjaciół	MOPR i inne jednostki organizacyjne miasta, organizacje pozarządowe	2013 – 2015	W miarę pojawiających się potrzeb i możliwości
3. Wdrażanie i promowanie innowacyjnych form wsparcia dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych	3.1. Rozwój nowych form wsparcia w ramach usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych	MOPR, organizacje pozarządowe	2013 – 2015	Na bieżąco w ramach realizowanych zadań, środki pozabudżetowe
	3.2. Zabezpieczenie osobom najbardziej potrzebującym miejsc w domach pomocy społecznej oraz w lokalnie działających dziennych ośrodkach wsparcia	MOPR, organizacje pozarządowe	2013 – 2015	Na bieżąco w ramach realizowanych zadań, w ramach pozyskanych środków zewnętrznych
	3.3. Opracowanie, rozwijanie i wdrażanie kompleksowego systemu usług asystenckich i wspierających osoby niepełnosprawne i ich rodziny	MOPR, organizacje pozarządowe, Wydział Oświaty, Biuro ds. osób niepełnosprawnych	2013 – 2015	Na bieżąco w ramach realizowanych zadań, w ramach pozyskanych środków zewnętrznych (PFRON, unijne i inne)

	3.4. Rzecznictwo w sprawach indywidualnych, podejmowanie interwencji w sprawach osób niepełnosprawnych związanych z poprawą jakości ich życia oraz rzecznictwo w sprawach środowiska osób niepełnosprawnych	Prezydent Miasta Lublin, Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych, Biuro ds. osób niepełnosprawnych, MZOON	2013 – 2015	Na bieżąco, w razie potrzeb osób zainteresowanych takim rodzajem pomocy. Min. modyfikacja sposobu zaświadczania o zakresie konieczności częściowej bądź okresowej pomocy innych osób w pełnieniu ról społecznych dla celów orzecznictwa pozarentowego poprzez wprowadzenie zmiany w druku zaświadczenia lekarskiego, stanowiącego załącznik do wniosku

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba nowo utworzonych WTZ;
- liczba osób w warsztatach terapii zajęciowej;
- liczba organizacji pozarządowych współpracujących z instytucjami w realizacji zadań publicznych;
- liczba organizacji pozarządowych współpracujących z LCAO;
- liczba zorganizowanych akcji i programów dotyczących niepełnosprawności (przyczyn, skutków i sposobów zapobiegania);
- liczba uczestników w/w akcji i programów;
- liczba przeszkolonych urzędników;
- liczba nowo utworzonych mieszkań chronionych;
- liczba osób mieszkających w mieszkaniach chronionych;
- liczba mieszkań oddanych do remontu i przystosowanych do niepełnosprawności ruchowej;
- liczba przydzielonych mieszkań osobom/rodzinom z niepełnosprawnością;
- liczba oddanych nowych oraz wyremontowanych mieszkań dostępnych dla osób niepełnosprawnych;
- liczba obiektów wyposażonych w sprzęt rehabilitacyjny oraz przewidywana liczba osób korzystających ze sprzętu,
- liczba utworzonych ośrodków wsparcia;
- liczba osób objętych usługami opiekuńczymi oraz specjalistycznymi usługami opiekuńczymi;
- liczba osób przebywających w DPS oraz korzystających z dziennych ośrodków wsparcia;

- liczba osób objętych wsparciem w ramach systemu usług asystenckich;
- ilość złożonych wniosków w MZOON zawierających zaznaczenie nowego punktu w zaświadczeniu lekarskim;
- liczba podjętych interwencji w sprawach osób niepełnosprawnych.

Cel III. Podniesienie efektywności systemu rehabilitacji społecznej

Zadania	Działania	Realizatorzy	Czas realizacji (w latach)	Uwagi
	1.1. Realizacja programów promujących osiągnięcia osób niepełnosprawnych	MOPR, organizacje pozarządowe	2013 – 2015	W ramach ogłoszonego otwartego konkursu na realizację zadań
	1.2. Organizacja kursów i szkoleń przygotowujących do pracy z osobami niepełnosprawnymi	MOPR, organizacje pozarządowe	2013 – 2015	W ramach ogłoszonego otwartego konkursu na realizację zadań

1. Wspieranie aktywności osób niepełnosprawnych i ich rodzin oraz działań samopomocowych w celu pełnej integracji społecznej oraz szeroko pojętej rehabilitacji	1.3. Integracja osób niepełnosprawnych z mieszkańcami Lublina	MOPR, organizacje pozarządowe, jednostki miasta	2013 – 2015	W ramach ogłoszonego otwartego konkursu na realizację zadań (
	1.4. Świadczenie poradnictwa specjalistycznego dla osób niepełnosprawnych (np. psycholog, psychiatra itp.)	MOPR, organizacje pozarządowe, Biuro ds. osób niepełnosprawnych	2013 – 2015	W ramach realizacji zadań Biura ds. osób niepełnosprawnych oraz MOPR
	1.5. Organizowanie sportowych, kulturalnych, turystycznych oraz rozrywkowych imprez dla osób niepełnosprawnych	Wydziały UM, kluby sportowe, centra kultury, organizacje pozarządowe, MOPR	2013 – 2015	W ramach ogłoszonego otwartego konkursu na realizację zadań, zadania powiatu realizowane ze środków PFRON oraz innych funduszy
	1.6. Uczestniczenie osób niepełnosprawnych w programach zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą PFRON służące rehabilitacji społecznej i zawodowej	Oddział Lubelski PFRON, MOPR	2013 – 2015	W zależności od potrzeb niepełnosprawnych Lublinian. Realizacja programów PFRON skierowanych do samorządu, w tym „Aktywny samorząd”
	1.7. Wsparcie działalności organizacji pozarządowych działających na polu pomocy osobom niepełnosprawnym, organizowanie wspólnych przedsięwzięć, (projektów) samorządu, grup samopomocowych, organizacji pozarządowych z zakresu inicjatyw społecznych na rzecz osób niepełnosprawnych	Oddział Lubelski PFRON, organizacje pozarządowe, Biuro ds. osób niepełnosprawnych w ramach LCAO	2013 – 2015	Środki PFRON zarezerwowane w ramach konkursów , projektów i zadań zleconych PFRON, UML w ramach LCAO, pozyskiwanie środków zewnętrznych, budżetu Miasta
	1.8. Wspieranie działań związanych z edukacją niepełnosprawnych osób dorosłych	Organizacje pozarządowe, Biuro ds. osób niepełnosprawnych	2013 – 2015	Środki PFRON, unijne, w ramach realizacji zadań Biura ds. osób niepełnosprawnych
	1.9. Wspieranie działań z zakresu integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych	MOPR, organizacje pozarządowe,	2013 – 2015	W ramach środków unijnych, oraz realizacji zadań bieżących.
	1.10. Wspieranie działań w pozyskiwaniu środków zewnętrznych : z PFRON oraz unijnych na różne typy projektów w tym: konkursowe, systemowe i partnerskie na rzecz szeroko pojętej rehabilitacji osób niepełnosprawnych	Organizacje pozarządowe, Wydział Rozwoju i Funduszy Europejskich, Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych, MOPR	2013 – 2015	Pozyskiwanie środków zewnętrznych : unijnych i PFRON. W miarę pojawiających się potrzeb i możliwości

2. Stopniowe likwidowanie barier technicznych, komunikacyjnych, architektonicznych oraz społecznych w celu umożliwienia osobom niepełnosprawnym pełniejszego uczestnictwa w życiu społecznym[1]	2.1. Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej realizowane w ramach środków PFRON będących w dyspozycji powiatu, przyznawanych Miastu na podstawie algorytmu uchwałą Zarządu PFRON [2]	MOPR	2013 – 2015	W ramach rehabilitacji społecznej mogą być realizowane zadania: dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, likwidacji barier technicznych, architektonicznych i w komunikowaniu się, zaopatrzenia w środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne, zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny oraz zadania zlecane ngo w drodze otwartego konkursu
	2.2. Rehabilitacja osób niepełnosprawnych	MOPR, organizacje pozarządowe, jednostki miasta	2013 – 2015	W ramach ogłoszonego otwartego konkursu na realizację zadań
	2.3. Likwidacja barier w zakładach opieki zdrowotnej i placówkach edukacyjnych w zakresie umożliwiania osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania	Oddział Lubelski PFRON, Zakłady Opieki Zdrowotnej, podmioty, które utworzyły i prowadzą placówki edukacyjne, Urząd Miasta	2013 – 2015	Środki pochodzące z programów celowych (obszar B „Programu wyrównywania różnic miedzy regionami II”)
	2.4. Likwidacja barier transportowych	Oddział Lubelski PFRON, organizacje pozarządowe, jednostki miasta, Urząd Miasta	2013 – 2015	Środki pochodzące z programów celowych (obszar D „Programu wyrównywania różnic miedzy regionami II”)

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba projektów promujących osiągnięcia osób niepełnosprawnych;
- liczba osób uczestniczących w projektach promujących osiągnięcia osób niepełnosprawnych;

[1] Realizacja tego zadania przyczynia się także do wypełniania i realizacji Celu V

[2] **Zadania i wysokość środków na poszczególne zadania w ramach rehabilitacji społecznej określa Uchwała RM.**

- liczba kursów i szkoleń przygotowujących do pracy z osobami niepełnosprawnymi i liczba przeszkolonych osób;
- liczba imprez integracyjnych i liczba osób uczestniczących w imprezach;
- liczba organizacji i instytucji świadczących poradnictwo dla osób niepełnosprawnych;
- liczba osób korzystających ze świadczonego poradnictwa;
- liczba zorganizowanych imprez kulturalnych i sportowych oraz liczba osób w nich uczestniczących;
- liczba osób korzystających z dofinansowań z zakresu rehabilitacji społecznej;
- liczba osób objętych rehabilitacją organizowaną przez jednostki miasta i organizacje pozarządowe w ramach zadań zleconych w drodze konkursu;
- liczba dofinansowanych środków transportu;
- liczba zakładów opieki zdrowotnej i placówek edukacyjnych, w których zlikwidowano bariery;

Cel IV. Integracja społeczna dzieci i młodzieży niepełnosprawnej

Zadania	Działania	Realizatorzy	Czas realizacji (w latach)	Uwagi
1. Podjęcie działań na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej i ich rodzin w celu umożliwienia im aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym	1.1. Prowadzenie działań dążących do przystosowania placówek edukacyjnych, szczególnie prowadzących oddziały integracyjne do potrzeb uczniów z różnymi dysfunkcjami, zastosowanie nowych form, udogodnień np. w języku Brajla,	Wydział Oświaty i Wychowania UM, placówki Oświatowe	2013 – 2015	Poszukanie finansowych środków zewnętrznych na realizację tego zadania oraz w ramach realizacji bieżących zadań
	1.2. Nawiązanie współpracy oraz wymiana danych o liczbie niepełnosprawnych dzieci w celu programowania i zabezpieczania ich potrzeb edukacyjnych	Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Wydział Oświaty i Wychowania UM, Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych	2013 – 2015	W ramach działań instytucji odpowiedzialnych za orzekanie o niepełnosprawności oraz nadzór nad placówkami edukacyjnymi i opiekuńczymi w mieście
	1.3. Rozszerzanie i dostosowywanie oferty placówek specjalistycznych dla osób z różnymi niepełnosprawnościami, szczególnie dla dzieci zagrożonych niepełnosprawnością w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka i pomocy rodzinie	Wydział Oświaty i Wychowania UM, placówki Oświatowe	2013 – 2015	W ramach realizowanych zadań oraz pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację tego zadania
	1.4. Rozpowszechnianie informacji na temat form wsparcia w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju	Wydział Oświaty i Wychowania UM, placówki Oświatowe	2013 – 2015	W ramach realizowanych zadań oraz pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację tego zadania
	1.5. Dostosowanie sal lekcyjnych i pomieszczeń bytowych do potrzeb niepełnosprawnych uczniów	Wydział Oświaty i Wychowania UM, placówki Oświatowe, Wydz. Inwestycji i Remontów UM	2013 – 2015	W ramach realizowanych zadań oraz pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację tego zadania
	1.6. Zwiększenie liczby oddziałów integracyjnych, jako realizacji idei kształcenia zintegrowanego	Wydział Oświaty i Wychowania UM, placówki Oświatowe	2013 – 2015	W ramach realizowanych zadań oraz pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację tego zadania

2. Zapewnienie możliwości pobierania nauki, jak również zdobywania przyszłego zawodu we wszystkich typach szkół przez dzieci i młodzież niepełnosprawną zgodnie z indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz predyspozycjami	2.1. Prowadzenie różnorodnych zajęć wspierających edukację dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	MOPR, organizacje pozarządowe, jednostki miasta	2013 – 2015	W ramach ogłoszenia otwartego konkursu na realizację zadań oraz w ramach realizacji bieżących zadań
	2.2 Zapewnienie osobom niepełnoprawnym i ich rodzinom możliwości korzystania z doradztwa specjalistycznego w zakresie wyboru kierunku kształcenia oraz późniejszego ukierunkowania zawodowego	Wydział Oświaty i Wychowania UM, MOPR , organizacje pozarządowe	2013 – 2015	W ramach realizowanych zadań oraz pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację tego zadania
	2.3.Dostosowywanie oferty szkół do potrzeb osób niepełnosprawnych i potrzeb rynku pracy	Wydział Oświaty i Wychowania UM	2013 – 2015	W ramach realizowanych zadań oraz pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację tego zadania
	2.4. Prowadzenie działań dążących do zapewnienia osobom niepełnosprawnym dostępu do wszystkich form i szczebli edukacji	Wydział Oświaty i Wychowania UM, Szkoły Wyższe, Centrum Kształcenia Ustawicznego i in., Wydz. Inwestycji i Remontów UM,	2013 – 2015	Poszukiwanie finansowych środków zewnętrznych oraz w ramach realizacji bieżących zadań..
	2.5 Wsparcie procesu edukacji młodzieży niepełnosprawnej i przygotowanie do wejścia na rynek pracy	MOPR, MUP	2013 – 2015	W zależności od potrzeb niepełnosprawnych Lublinian. Realizacja programów PFRON
3. Promowanie działań placówek realizujących programy na rzecz integracji i rozwoju dzieci i młodzieży	3.1. Wprowadzanie i rozwijanie usług asystenckich w placówkach edukacyjnych oraz zapewnienia korzystania z pomocy nauczycieli wspomagających jako osób wspomagających proces edukacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	Wydział Oświaty i Wychowania UM, Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych, MOPR , organizacje pozarządowe	2013 – 2015	Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację tego zadania, w ramach realizacji bieżących zadań oraz zadań zlecanych
	3.2. Organizowanie zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej stosownie do ich potrzeb możliwości w pobliżu ich miejsca zamieszkania	Wydział Oświaty i Wychowania UM, placówki Oświatowe	2013 – 2015	W ramach realizowanych zadań oraz pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację tego zadania

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba uczniów objętych zajęciami edukacyjnymi;
- liczba oddziałów integracyjnych utworzonych w istniejących placówkach edukacyjnych;
- liczba dzieci niepełnosprawnych w oddziałach integracyjnych;
- liczba studentów korzystających z środków PFRON w uzyskaniu wykształcenia;
- liczba uczniów objętych usługami asystenckimi oraz wsparciem nauczyciela wspomagającego w placówkach edukacyjnych
- liczba projektów, w których wsparciem zostali objęci niepełnosprawni uczniowie.

Cel V Wspieranie działań w ramach rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych

Zadania	Działania	Realizatorzy	Czas realizacji (w latach)	Uwagi
	1.1. Promowanie, wspieranie i zwiększanie zatrudniania osób niepełnosprawnych w Urzędzie Miasta Lublin oraz jednostkach mu podległych	UML, jednostki Miasta	2013 – 2015	W ramach realizacji zadań, wolnych etatów, pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację tego zadania (PFRON, UE)
	1.2. Wspieranie działań mających na celu utworzenie zakładów aktywności zawodowej	organizacje pozarządowe	2013 – 2015	Środki PFRON pozostające w dyspozycji Samorządu Wojewódzkiego
	1.3. Kształtowanie zdolności adaptacyjnych osób niepełno-sprawnych do warunków zmieniającego się rynku pracy	Miejski Urząd Pracy w Lublinie,	2013 – 2015	Realizacja zadań ze środków
	1.4.Ułatwianie osobom niepełnosprawnym dostępu do wiedzy, usług poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy		2013 – 2015	
	1.5. Umożliwienie zdobycia niezbędnego doświadczenia zawodowego		2013 – 2015	
	1.6 Umożliwienie osobom niepełnosprawnym wejście lub powrót na rynek pracy		2013 – 2015	

1. Działania na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych	1.7. Ułatwienie osobom niepełnosprawnym kontaktu z pracodawcami	organizacje pozarządowe,	2013 – 2015	PFRON[3] i Funduszu Pracy i EFS oraz w ramach otwartego konkursu na realizację zadań
	1.8. Przyznawanie środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej		2013 – 2015	
	1.9. Kierowanie i oferowanie instrumentów rynku pracy (staże, przygotowania zawodowe dorosłych, prace interwencyjne)		2013 – 2015	
	1.10. Dofinansowanie do wysokości 50% oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie działalności gospodarczej prowadzonej przez osobę niepełnosprawną		2013 – 2015	
	1.11. Realizacja programów PFRON z zakresu aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych (m.in. osoba niepełnosprawna w służbie publicznej, trener pracy, wyposażenie nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych odpowiednio do ich potrzeb i możliwości)	Oddział Lubelski PFRON, Urząd Miasta Lublin i jednostki organizacyjne	2013 – 2015	W zależności od potrzeb niepełnosprawnych Lublinian
	1.12. Pozyskiwanie środków pozabudżetowych na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych i wsparcie ich w miejscu pracy	MUP, organizacje pozarządowe, Urząd Miasta Lublin i jednostki organizacyjne	2013 – 2015	Środki unijne zarezerwowane w Programie Operacyjnym „Kapitał Ludzki”
	1.13. Przyznawanie zwrotu kosztów poniesionych w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych stosownie do potrzeb wynikających z rodzaju ich niepełnosprawności	Miejski Urząd Pracy w Lublinie,	2013 – 2015	Realizacja zadań ze środków PFRON[2]
	1.14. Przyznawanie zwrotu miesięcznych kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy w zakresie czynności ułatwiających komunikowanie się z otoczeniem, a także czynności niemożliwych lub trudnych do samodzielnego wykonywania przez pracownika niepełnosprawnego na stanowisku pracy		2013 – 2015	
	1.15. Przyznawanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej		2013 – 2015	
	1.16. Świadczenie usług doradczych dla pracodawców w zakresie pomocy w doborze odpowiednich kandydatów do poszczególnych instrumentów rynku pracy oraz kandydatów do pracy	,	2013 – 2015	

[3] **Zadania i wysokość środków na poszczególne zadania w ramach rehabilitacji zawodowej określa Uchwała RM.**

	1.17. Upowszechnianie informacji o zamiarze zatrudnienia oraz upowszechnienie i realizowanie ofert pracy		2013 – 2015	Realizacja zadań ze środków PFRON[2] i Funduszu Pracy
	1.18. Nawiązywanie i podtrzymywanie kontaktów z pracodawcami w celu pozyskiwania ofert pracy dla osób niepełnosprawnych		2013 – 2015	
	1.19. Propagowanie idei zatrudnienia osób niepełnosprawnych i innych instrumentów adresowanych do tej grupy osób wśród innych partnerów funkcjonujących na rynku pracy		2013 – 2015	

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- procentowy wskaźnik wzrostu zatrudnienia osób niepełnosprawnych w Urzędzie Miasta Lublin i jednostkach mu podległych;
- liczba utworzonych zakładów aktywności zawodowej;
- ilość osób niepełnosprawnych uczestniczących w zajęciach aktywizacyjnych, w szkoleniach z zakresu umiejętności poszukiwania pracy;
- ilość udzielonych porad zawodowych osobom niepełnosprawnym;
- ilość osób niepełnosprawnych, które skorzystały z poszczególnych instrumentów rynku pracy;
- ilość przeszkolonych osób niepełnosprawnych;
- ilość pozyskanych ofert pracy dla osób niepełnosprawnych;
- ilość osób niepełnosprawnych, które uzyskały środki na podjecie działalności gospodarczej;
- ilość przystosowanych stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych;
- ilość wykonanych usług doradczych dla pracodawców w zakresie pomocy w doborze odpowiednich kandydatów do poszczególnych instrumentów rynku pracy oraz kandydatów do pracy,
- ilość osób niepełnosprawnych, które podjęły pracę;
- ilość projektów, w których biorą udział osoby niepełnosprawne;

- ilość agencji zatrudnienia/pośrednictwa pracy działających na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych na terenie miasta Lublin.